

РЕШЕНИЕ

№ 2708

гр. София, 10.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на осми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Божидар Ив. Стаевски Въззивно гражданско дело № 20211100510201 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 20110860/09.05.2021г. по гр.д. № 16256/2019г. по описа са Софийски районен съд 171 състав са отхвърлени предявените от „П.Н.“ ЕООД и от Н. Н. Й. срещу Е. Д. Д. искове с правно основание чл. 45, ал.1 от ЗЗД за заплащане на сумата от по 1000 лв., претендирана от всеки от ищите, представляваща нанесени неимуществени вреди, изразяващи се в негативно отразяване на работата на „П.Н.“ ЕООД и нанесена обида по отношение на служители на ищеца „П.Н.“ ЕООД вследствие на разпространени обидни и клеветнически твърдения относно всеки от ищите в публикация в социалната мрежа на 14.02.2019г. и съдържащите се в нея неверни оклеветяващи и обидни твърдения, а именно „управляваната и представлявана от лицето Н. Н. псевдомедия е фабрика за фалшиви новини, позорящи твърдения и клевети“ ведно със законната лихва за забава от датата на исковата молба 20.03.2019г. до окончателното заплащане на сумата както и разноски в производството.

Срещу постановеното решение е постъпила въззивна жалба от ищите „П.Н.“ ЕООД и от Н. Н. Й., с която се твърди, че решението е неправилно, в нарушение на материалния закон. Сочи че в противоречие на чл. 32, ал1 изр. 2 от Конституцията на Република България и чл. 45 от ЗЗД, първоинстанционният съд приел, че липсвало засегнато чуждо благо, защитавано от правния ред. Сочи че твърденията че „П.Н.“ ЕООД е псевдомедия и фабрика за фалшиви новини позорящи твърдения и клевети

очевидно е в състояние да засегне доброто име на адресата. Сочи че освен това позорящи твърдения са или обида или клевета по смисъл на чл. 146 и чл. 147 от НК. А директното сочена на думата клевета предполага обвинение в престъпление по чл. 147 от НК. СРС неправилно бил приел че ищеца е публична личност и следва да търпи критика в по-сериозен обем от обикновените граждани. Ето защо молят за отмяна на решението и уважаване на исквете.

В законоустановения срок е постъпил отговор на исковата молба от Е. Д. Д., с който поддържа че първоинстанционното решение е правилно обосновано и постановено при спазване на процесуалните правила. Сочи че първоинстанционният съд е изследвал въпросът за противоправността на деянието но не само по отношение на съставите на обида и клевета по НК. Сочи че не е неправилно принципното възприятие на съда че ищецът Н. Н. е публична личност. С тези аргументи моли за потвърждаване на първоинстанционното решение.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявени са за разглеждане икове с правно основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционно то решение е валидно и допустимо. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е и правилно, като на основание чл. 272 от ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Непозволеното увреждане - чл. 45 ЗЗД, се основава на нарушението на правната норма, изискваща от гражданите да не увреждат субективните права, имуществото и телесната цялост на другите физически или юридически лица. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементи на който са: 1/ деяние /действие или бездействие/, 2/ вредата, 3/ противоправността на деянието, 4/ вина и 5/ причинната връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. Вината се предполага до доказване на противното - чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

Основният обективен елемент от правопораждащият фактически състав на деликтната отговорност е извършване на противоправно деяние т.е. такова действие или бездействие, което обективно да води до накърняване на защитен от закона правен интерес, субективно право или правнозначима

ценност от категорията на естествените права.

В разглеждания случай ищите се позовават на увреждащо поведение на ответника, изразяващо се в публично разгласяване на отрицателни оценки и мнения за управляваната и представлявана от лицето Н. Н. медия „П.Н.“ ЕООД, които са позорящи и разгласяването на позорни обстоятелства - осъществено чрез публикация в интернет в социалната мрежа „Фейсбук“ на 14.02.2019г.

Не е спорно между страните, че ответникът е автор на въпросната публикация от 14.02.2019г. със заглавие „Осъдих „П.Н.“ на втора инстанция трета няма!“ и подзаглавие „Съдът на Република България доказва и реши окончателно, че управляваната и представлявана от лицето Н. Н. псевдомедия е фабрика за фалшиви новини, позорящи твърдения и клевети.“

Спорен по делото е въпросът дали цитираните по-горе изявления са позорящи и уронващи доброто име на ищите.

Настоящият състав на Софийски градски съд приема, че едно изявление е противоправно само доколкото накърнява доброто име на адресата му в обществото и доколкото това изявление не е вярно. Това е така, тъй като съгласно чл. 39, ал. 1 от Конституцията на Република България всеки има право да изразява мнение и да го разпространява чрез слово - писмено и ли устно, чрез звук, изображение или по друг начин. Обективният критерий за ограничаване на това основно право на гражданите е въведен в ал. 2 на посочения текст, а именно - това право не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на друго. Безспорно правото на чест и достойнство на личността е правно значима ценност, която е защитена от законоустановения ред в държавата като субективно право от категорията на абсолютните права /арг. и от чл. 32, ал. 1 от Конституцията/.

Казването или извършването на нещо унижително за честта и достойнството на друго в негово присъствие е противоправно деяние - обида /чл. 146, ал. 1 от НК/. Съответно разгласяването на несъществуващо позорно обстоятелство или приписването на неизвършено престъпление също е противоправно деяние - клевета /чл. 147, ал. 1 от НК/. С тези деяния се накърнява правото на чест и достойнство на лицето и положителната обществена оценка за личността му, неговата самооценка.

Въззивният съд приема обаче, че процесните изявления на ответника нито са обидни, нито с тях се разгласяват позорни обстоятелства, поради следните съображения:

Унижителният характер на казаното следва да се преценява на основата на приетите в обществото морални норми за нормално човешко общуване, като без значение е обстоятелството дали казаното отговаря на действителността, дали направената от дееца оценка е основателна. Обидата може да се осъществи както устно, така и писмено, като е необходимо обидните думи да се възприемат от пострадалия. Само по себе си, обаче, мнението, ако не е неприлично, непристойно отнасяне срещу някого, не осъществява престъпния състав на обидата. В този смисъл следва да бъде направено разграничението между отрицателното мнение, което по същество

представлява критика на някого и обидата. За да е налице обида, следва да бъдат казани думи, обективно годни да накърнят достойнството на пострадалия, които според господстващия морал са неприлични, вулгарни и цинични.

В контекста на изложеното съдът приема, че в казаното от ответника не се съдържат неприлични думи /епитети, ругатни или такива, съдържащи унизителни съждения за качествата на ищеца/. Чрез тях е изразена лична оценка и критика в допустимата от закона форма.

На следващо място съгласно практиката на ВКС /виж Решение № 204 от 12.06.2015 г. на ВКС по гр. д. № 7046/2014 г., IV г. о., ГК, Решение № 213 от 26.01.2021 г. на ВКС по гр. д. № 970/2020 г., IV г. о., ГК, Решение № 62/06.03.2012 г. на ВКС по гр. д. № 1376/2011 г., IV г. о./ Не е противоправно поведението при изказани мнения с негативна оценка, пряко или косвено засягащи конкретно лице, когато името му се коментира или се предполага във връзка обществен въпрос, свързан с неговия пост, дейност или занятие. Такива оценки не могат да ангажират отговорността на автора им за обезщетяване на причинени неимуществени вреди на адресата, ако не засягат достойнството на личността (т.е. ако не съставляват обида).

В тази връзка следва да се посочи че във въпросната публикация ответника Е. Д. Д. е изразил оценката си във връзка работата на медия ползваща се със широк кръг читатели. При което неговите действия не са противоправни. Използваните изрази „псевдомедия“ и „фабрика за фалшиви новини, позорящи твърдения и клевети.“ Касаят личната оценка на автора досежно дейността на медията.

Гореизложеното мотивира въззивния съд да приеме, че не е осъществен от обективна страна фактическия състав, визиран в разпоредбата на чл. 45 от ЗЗД. Следователно деликтната отговорност на ответника не може да бъде ангажирана. В този смисъл релевираната претенция за сумата от 2000 лв. правилно е била отхвърлена от СРС.

Ето защо въззивната жалба се явява неоснователна, а обжалваното с нея решение на СРС следва да бъде потвърдено.

По отношение на разноските:

При този изход на спора жалбоподателят няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК жалбоподателите /ищеците/ следва да бъдат осъдени да заплатят на ответника направените разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 600 лв.

На основание чл. 280, ал. 2 от ГПК настоящето решение е окончателно.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА 20110860/09.05.2021г. по гр.д. № 16256/2019г. по описа на Софийски районен съд 171 състав.

ОСЪЖДА „П.Н.“ ЕООД и Н. Н. Й. да заплатят на Е. Д. Д. на основание чл. 78, ал. 3 ГПК направените разноси във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 600 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____